

Клімат майбутнього без загрози для життя!

Робоча Група екологічних неурядових організацій України
з питань зміни клімату:
www.climategroup.org.ua,
тел: 507-06-16, факс 507-06-17
вул. Комінтерну 1, 01032 Київ

24 листопада 2008 року

Пропозиції та доповнення до офіційної позиції України на XIV Конференцію сторін РКЗК ООН та Кіотського протоколу від Робочої Групи неурядових організацій України

Робоча група НУО України зі зміни клімату – це коаліція 18 неурядових неприбуткових екологічних організацій з різних областей України. Головними завданнями групи є участь у виробленні та реалізації державної кліматоохоронної політики та інформування громадськості з питань зміни клімату.

Загальне бачення

- Необхідність спільними зусиллями утримати глобальне потепління в межах 2°C від, що визнано низкою наукових міжнародних установ як рівень, після якого можуть статися незворотні та небезпечні наслідки для планети та населення;
- Вживати заходів із зниження викидів парникових газів потрібно терміново. Для утримання підвищення середньої температури в межах 2°C від доіндустріального рівня, глобальні викиди парникових газів повинні стабілізуватися та почати знижуватися протягом наступних 10-15 років;
- Необхідність скорочення викидів парникових газів для усіх індустріально розвинених країн повинна бути встановлена у формі кількісних зобов'язань. Добровільні зобов'язання можуть розглядатися лише для країн, що розвиваються.

Формалізація підготовки нової міжнародної угоди

- Необхідність на переговорах у Познані ухвалення мандату для голів обох робочих груп (AWG KP та AWG LCA) про підготовку переговорного тексту за результатами переговорів в Познані; офіційно визначити переговорні теми на 2009 рік; ухвалити чіткий розклад та робочий план на 2009 р., щоб прийняти на Конференції сторін в Копенгагені нову міжнародну угоду, готову для ратифікації урядами.

Скорочення викидів парникових газів

- Наступний період дії Кіотського протоколу або новий протокол до Рамкової Конвенції ООН зі зміни клімату повинен формуватися на принципі міжнародних зобов'язань на абсолютні скорочення викидів парникових газів для країн Додатку 1¹ та секторальні/добровільні скорочення викидів для країн, що не входять в Додаток 1.

¹ До країн Додатку 1 увійшли індустріально розвинені країни та країни з перехідною економікою. Україна також увійшла в групу країн Додатку 1.

Саме такий підхід змушує країни Додатку 1 впроваджувати політику зі зниження викидів парникових газів та створює ринкові умови для впровадження гнучких механізмів.

- Країни Додатку 1 повинні взяти сукупне зобов'язання зі зниження викидів парникових газів на рівні 25-40% нижче рівня 1990 року до 2020 року та на 80-95% до 2050 року; Ця пропозиція є продовженням преамбули рішення попереднього засідання Спеціальної Робочої Групи щодо зобов'язань зі зниження викидів парникових газів для країн Додатку Б на наступний період дії Кіотського протоколу, а саме: „глобальні викиди парникових газів повинні бути знижені більш ніж в два рази у порівнянні з 2000 роком до 2050 року” та „сторони Додатку Б Кіотського протоколу повинні взяти зобов'язання зі зниження викидів парникових газів на 25-40% нижче рівня 1990 року протягом періоду після 2012 року”.
- Лише зусиль країн Додатку 1 буде недостатньо для попередження небезпечних змін клімату і тому країни, що не входять в Додаток 1 також повинні докласти зусиль в напрямку стабілізації та майбутньому зниженню викидів парникових газів.
- Україна повинна взяти зобов'язання зі зниження викидів парникових газів на 55% від рівня 1990 року до 2020 року. Таке зобов'язання означає стабілізацію викидів парникових газів в Україні, тобто 0% зростання викидів парникових газів в Україні в порівнянні з 2004 роком.

В офіційній позиції уряду України пропонується взяти зобов'язання на рівні 20-% від 1990 року до 2020 року. РГ НУО ПЗК вважає, що таке зобов'язання:

1. не відповідає науковим висновкам четвертого звіту Міжнародної Групи вчених зі зміни клімату при ООН про необхідність термінових дій по боротьбі зі зміною клімату.
2. не є політично доцільним для переговорів, бо передбачає ріст викидів парникових газів в Україні на 70% від сьогоdnішнього рівня.

В Додатку до цієї позиції ми надаємо обґрунтування, що мета стабілізації викидів парникових газів до 2020 року є технічно і економічно доцільною для України

Розширення адаптаційного фонду за рахунок механізмів СВ та торгівлі квотами

- Існуюча система формування адаптаційного фонду не забезпечує покриття усіх необхідних першочергових заходів з адаптації до наслідків зміни клімату в найбільш вразливих країнах. Відповідно, для забезпечення потреб з адаптації потрібно на міжнародному рівні запроваджувати додаткові інструменти фінансування.
- Україна визнає потреби найбільш вразливих та найуразливіших країн у фінансуванні адаптаційних заходів і принципово не виступає проти розширення адаптаційного фонду за рахунок механізму СВ та міжнародної торгівлі квотами. Але інструмент розширення адаптаційного фонду за рахунок механізму СВ та торгівлі викидами є лише одним з підходів і для прийняття рішення потрібно оцінити можливості інших потенційних інструментів для надходжень до адаптаційного фонду. За оцінками РКЗКООН навіть при розширенні адаптаційного фонду за рахунок механізму спільного впровадження та торгівлі квотами надходжень до адаптаційного фонду буде недостатньо і в майбутньому потрібно розглядати інші інструменти для фінансування.

- Для створення рівних умов для усіх гнучких механізмів Кіотського протоколу пропонується запровадження аналогічної системи, що зараз діє згідно механізмів чистого розвитку: відрахування до спеціального фонду 2% одиниць скорочення викидів згідно механізму СВ та 2% одиниць встановленої кількості за механізмом міжнародної торгівлі квотами.
- Потрібно зауважити, що адаптація сама по собі не зможе забезпечити нейтралізації усіх прогнозованих наслідків зміни клімату, особливо в довготривалій перспективі. Можливості успішної адаптації з посиленням зміни клімату зменшуються, а пов'язані витрати збільшуються. Тому, як країни Додатку 1, так і країни, що не входять до Додатку 1 повинні докладати найбільших зусиль з боротьби зі зміною клімату шляхом зменшення викидів парникових газів.

Викиди від секторів міжнародного авіаційного та морського транспорту

- Викиди від цих секторів дуже стрімко ростуть і сягають 4% світових викидів парникових газів. В рамках РКЗК ООН для цих секторів потрібно встановити зобов'язання із скорочення викидів парникових газів і розробити механізми, що не накладатимуть на країни, що розвиваються, значних фінансових витрат.

Обговорення проектних механізмів та торгівлі квотами в угоді на період після 2012 року.

- Заборонити включення атомної енергетики в проекти спільного впровадження та механізму чистого розвитку.
Атомна енергетика не може розглядатися як частина заходів зі зменшення впливу на зміни клімату через кілька принципових проблем:
  1. Можливість великої катастрофи. На всіх АЕС існує певна ймовірність великої аварії з викидом радіації. Після такої аварії більшість атомних планів буде згорнута через активний протест людей. У випадку, якщо на той момент розвиток атомної енергетики буде частиною стратегії зниження викидів парникових газів, така стратегія зазнає краху.
  2. Всі АЕС можуть працювати лише при наявності державних субсидій (будівництво, зняття з експлуатації, рекультивация уранових шахт, поводження з відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами). Тобто, субсидування АЕС зменшує інші можливості використання бюджетних коштів для розвитку відновлюваних джерел енергії та енергоефективних технологій. Крім того, у разі припинення субсидування АЕС через економічні чи політичні причини, ці АЕС стануть світовою екологічною проблемою.
  3. Використання АЕС для вирішення проблеми парникових газів викличе значне збільшення кількостей та об'ємів всіх елементів ядерно-паливного циклу. Проте навіть за сучасного стану існують досі не вирішені проблеми поводження з радіоактивними відходами, відпрацьованим ядерним паливом та рекультивацією уранових копалень. Планувати збільшення названих проблем без вирішення вже існуючих безвідповідально.
  4. Існуючі запаси урану будуть вичерпані протягом 50-60 років. Це обумовлює необхідність розвитку інших типів ядерних реакторів, надійність та безпечність яких невідомі.

Підсумовуючи варто зазначити, що ядерні розробки протягом багатьох десятиліть мали достатнє фінансування у провідних державах світу. Не дивлячись на це, ядерні

технології так і не стали безпечними та дешевими. Тому розвивати атомну енергетику для скорочення викидів парникових газів недоцільно.

- Підтримати пропозицію щодо встановлення преференції або обмеження на певні типи проектів спільного впровадження та чистого розвитку. Наприклад, додаткова підтримка проектів відновлюваної енергетики та навпаки, понижуючі коефіцієнти на прості та дешеві проекти скорочення викидів НґС-23 в хімічній промисловості, що не мають додаткової користі в економічному та соціальному розвитку.

Управління коштами адаптаційного фонду та фонду передачі технологій

- Органи управління коштами адаптаційного фонду та фонду передачі технологій повинні повністю підпорядковуватися та звітуватися РКЗК ООН. Світовий банк чи будь-яка інша міжнародна фінансова організація не повинні розглядатися як органи управління коштами цих фондів. Навіть в умовах зростаючої проблеми зміни клімату Світовий Банк продовжує підтримувати проекти розвитку викопних палив. За період 1997-2007 проекти Банку спричинили викиди 26 гігатон СО₂, що в 45 разів більше річних викидів в Великобританії. Міжнародні фінансові організації не мають практики демократичного прийняття рішень; будь-яке рішення приймається на основі «один \$ один голос», що не є справедливим до найбідніших країн, які повинні бути отримувачами коштів на адаптацію та технології скорочення викидів.